Uçaklar 3 eksen üzerinde hareket ederler. Bunlar Longitudinal Axis (Boylamsal Eksen), Vertical Axis (Dikey Eksen) ve Lateral Axis (Yatay Eksen) dir.

Boylamsal Eksen: Bir uçağın ağırlık merkezinden geçen burnundan kuyruğuna uzanan eksendir. Uçağın bu eksen etrafında yaptığı harekete (Roll) yatış hareketi denir.

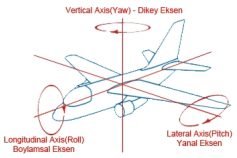
Uçağın bu eksen etrafında yaptığı hareketler aileron, elevon veya spoiler ile kontrol edilir.

Yatay Eksen: Uçağın ağırlık merkezinden geçerek bir kanat ucundan diğer kanat ucuna doğru uzanan eksendir. Bir uçağın bu eksen etrafında yaptığı harekete (Pitch) yunuslama denir.

Uçağın bu eksen etrafında yaptığı yunuslama hareketi, irtifa dümeni (elevator), hareketli yatay stabilize (stabilizator) ve bazı uçaklarda elevonlar tarafından kontrol edilir.

Dikey Eksen: Uçağın ağırlık merkezinden geçerek gövde üst kısmından gövde alt kısmına uzanan eksendir. Bir uçağın dikey eksen etrafında yaptığı harekete (Yaw) Dönme hareketi denir.

Uçağın dikey eksen etrafındaki hareketi (rudder) istikamet dümeni tarafından sağlanır.

Kaynak: ucaktek.com